

Kontaktperson
Miljöstrategiska enheten
Peter Odhner
010-2241749
peter.odhner@lansstyrelsen.se

Miljödepartementet

Begäran om yttrande över remiss om Lokal och regional klimatomställning - underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023

SAMMANFATTNING

Sammantaget delar Länsstyrelsen Skåne i huvudsak utredningens förslag, med vissa kommentarer. Länsstyrelsen ser särskilt positivt på de förslag som rör stöd till lokalt och regionalt arbete. Länsstyrelsen avstyrker dock förslaget att ett helt nytt system för standardiserad redovisning av klimatåtgärder bör utvecklas.

Bakgrund

Uppdraget till Länsstyrelsen i Uppsala var att med stöd från Naturvårdsverket och Energimyndigheten ta fram analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som bidrar till en lokal och regional klimatomställning i hela landet. Det kan även handla om förändringar som gör att kommuner, regioner och andra relevanta aktörer bättre kan tillvarata befintliga stöd, insatser och andra åtgärder från nationell nivå. Förslagen ska kunna införas under perioden 2023–2026 och ska bidra till att klimatmålen nås på ett långsiktigt hållbart och kostnadseffektivt sätt. Uppdraget berörde främst de territoriella utsläppen eftersom nationella klimatmål som omfattar konsumtion och den så kallade markanvändnings- eller LULUCF1-sektorn inte fanns beslutade.

Länsstyrelsen Skånes synpunkter på de redovisade förslagen

Ledarskap för klimatomställning

Förslag:

1. Nationell samordnare för Färdplan för kommuner och regioners klimatomställning
  - 1.1 Uppdrag som förändringsledare med kansli
  - 1.2 Färdplan för kommuner och regioners klimatomställning
  - 1.3 Kompetenslyft för klimatet – leda klimatomställning med helhetssyn

Länsstyrelsen Skåne anser att det i dagsläget saknas ett tydligt nationellt ansvar och ledarskap för klimatomställningen och menar därför att förslaget är bra. På nationell nivå skulle detta behöva kombineras med styrmedel och satsningar som verkar i en klimatvänlig riktning. I Skåne härrör de territoriella klimatutsläppen ifrån industri-, lantbruk- och energisektorn och från transporter. Det är där satsningarna måste göras och Länsstyrelsen roll kan vara att påskynda och hjälpa till med denna omställning utifrån rådighet och förmåga, men detta måste kombineras med nationella, ekonomiska och/eller legala, styrmedel för att omställningen ska lyckas.

Myndighetslyft för klimatet

Förslag:

2. Myndighetslyft för kommuners och regioners klimatomställning
  - 2.1 Uppdrag till myndigheter om att utveckla samverkan för lokal och regional klimatomställning
  - 2.2 En kunskapsarena för kommuner och regioners klimatomställning
  - 2.3 Rådgivningscentral för försöksverksamhet
  - 2.4 Förstärkt uppdrag till statistikmyndigheter att utveckla statistik på lokal och regional nivå

Myndigheter och offentliga institutioner bör gå i bräschen, även om utsläppen i vissa fall är ganska blygsamma finns det mycket att göra på upphandlingssidan. Här krävs ökad kunskap och goda exempel om vilka krav som kan ställas och hur en organisation kan upphandla på ett hållbart sätt.

Länsstyrelsen Skåne anser i övrigt att förslagen är bra och instämmer i analysen och behovet.

Kommunalt klimatlyft

Förslag:

3. Klimatomställningsfunktion på strategisk nivå hos kommuner
4. Standardiserad redovisning av klimatåtgärder

I utredningen finns förslag kring utveckling av statistiken som inte bygger på dem strukturer som redan finns runt den nationella emissionsdatabasen. I underlagsrapporten finns förslag på att testa att införa en standardiserad redovisning av åtgärdsförslag, något som också delvis hänger ihop med utsläppsstatistiken. Det föreslås att detta ska utredas av *Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)** eller *Sveriges kommuner och Regioner (SKR)*. Länsstyrelsen Skåne anser att vi bör gå via de centrala myndigheter som är experter på området med klimatåtgärder (Naturvårdverket och Energimyndigheten).

Länsstyrelsen anser i övrigt att förslagen är bra. Tidigare fanns ett stöd till kommunerna som fungerat väl. Det stödet baserades på vissa nyckeltal och antalet invånare, och kunde då inbegripa mindre kommuner med mindre resurser. I övrigt inga kommentarer.

Regionalt klimatlyft

Förslag:

5. Förstärkt uppdrag till länsstyrelsen för att leda och koordinera energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå
6. Regional upphandlingssamordning
7. Regional mobilitets- och tillgänglighetssamordningsfunktion

Länsstyrelserna har sedan 2008 haft i uppdrag att genomföra regeringens energi- och klimatpolitik på regional nivå. Länsstyrelserna ska enligt sin instruktion verka för att nationella mål får genomslag i länet och arbeta sektorsövergripande utifrån ett statligt helhetsperspektiv. Länsstyrelserna ska också enligt regleringsbrev samordna och leda det regionala arbetet med genomförande av energi- och klimatstrategierna.

Med mål satta i regionala energi- och klimatstrategier med tillhörande åtgärdsprogram, arbetar länsstyrelserna systematiskt med det regionala energi-

och klimatarbetet. Vi fungerar som katalysatorer genom att sammanföra nyckelaktörer, driva forum och nätverk och utvecklingsprojekt. Därigenom stöttar vi kommuner och näringsliv i arbetet med att minska sina klimatpåverkande utsläpp och på så sätt bidra till att nationella och regionala energi- och klimatmål kan nås. Ett område där länsstyrelsernas samordnande roll är av särskild vikt just nu är energiförsörjningen och specifikt elförsörjningen och detta bör kombineras med beredskapsfrågan. Ett stabilt energisystem med god tillgång till eleffekt är en förutsättning för att påskynda klimatomställningen och minskar för sårbarhet för yttre störningar.

Vi vägleder också länens aktörer för att åstadkomma effektiva klimatinvesteringar och synergieffekter mellan åtgärder inom Klimatklivet.

Alla dessa insatser kräver dock stöd i form av finansiering. Länsstyrelsen ställer sig därför bakom utredningens förslag nummer 5.

För att arbetet ska bedrivas på ett effektivt sätt har länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) en viktig roll i samordningen av länsstyrelserna och med övriga statliga myndigheter.

Förslag 6 och 7 tillstyrker vi också. Upphandling och samordning på detta område är centralt för en klimatomställning där offentlig sektor kan gå i bräschen.

Kompletterande förslag med särskild relevans för lokal och regional

Förslag:

8. Ökade klimatkrav i offentlig upphandling

- 8.1 Uppdrag om att ta fram en vägledning för upphandlande enheters egna riktlinjer
- 8.2 Uppdrag om att utreda framtagande av fördjupade vägledningar inom områden av extra relevans för minskad klimatpåverkan

Länsstyrelsen anser att förslagen är lämpliga. I övrigt inga kommentarer.

9. Ökad lokal implementeringsförmåga för kolinbindning via återvätning

Förslag:

- 9.1 Kompetenssatsning för ökad kolinbindning genom återvätning av skogsmark
- 9.2 Förlängt uppdrag om att etablera återvätningsavtal

Länsstyrelsen anser att både förslag 9.1 och 9.2 är väl underbyggda och lämpliga, och ser framför allt vikten av ett kompetenslyft för kolinbindning och återvätning. Ökad kunskap kring CCS bör också ingå i ett lyft. Många forskare är ense om att vi behöver kombinera CCS med minskade utsläpp för att nå globala klimatmål. I dagsläget omvandlas sopor, främst fossil plast till värme och el i Skåne. Alternativet att lägga sopor i deponier är i dagsläget ett sämre alternativ med avseende på klimatutsläpp, vilket innebär att under överskådlig tid kommer vi att behöva förbränna och omvandla sopor till el och värme, men detta måste kombineras med CCS-teknik. I övrigt inga kommentarer.

10. Utred tillstånds- respektive anmälningsskrav för stora energi- och eleffektanvändare

Länsstyrelsen anser att förslaget är bra. I övrigt inga kommentarer.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Ola Melin. Vid den slutliga handläggningen har även avdelningschef Rima Daoud deltagit och klimatstrateg Peter Odhner, föredragande.

Ola Melin
Länsöverdirektör

Peter Odhner
Klimatstrateg

Detta beslut har signerats digitalt varför det saknar namnunderskrifter.